

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
д. філ. н., професор
_____ В.Д. Шинкарук

“ _____ ” _____ 2018 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засідання кафедри педагогіки
Протокол № 17 від 5 червня 2018 р.

Завідувач кафедри

_____ Р.В. Сопівник

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ”

спеціальність 073 «Менеджмент»

спеціалізація Управління навчальним закладом

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробники: професор кафедри педагогіки, д. пед. н. Кручек В.А.

Київ – 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни

„Педагогіка та освітні технології”

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній рівень	магістр (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Напрямок підготовки		
Спеціальність	073 Менеджмент	
Спеціалізація	Управління навчальним закладом	
Галузь знань		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	немає (назва)	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	1	2
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна робота	60 год.	68 год.
Індивідуальні завдання	0 год.	

Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	2 год. 2 год.	
---	------------------	--

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати наукові знання про педагогіку як науку, її цілі та завдання, основні педагогічні категорії, сформувати вміння щодо організації навчальної та виховної роботи.

Завдання: ознайомлення студентів з сучасними підходами до організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах та навчити використовувати отримані знання та вміння в майбутній професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність процесу навчання, виховання та освіти у ВНЗ;
- основні напрями та принципи, методи та форми навчання у ВНЗ;
- принципи формування змісту освіти та навчання;
- підходи до оцінювання результатів навчання;
- педагогічні технології в аграрній освіті.

вміти:

- характеризувати організацію навчального та виховного процесів у ВНЗ;
- добирати оптимальні організаційні форми та методи навчання і виховання.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Змістовий модуль 1.

Лекційне заняття 1. Педагогіка як наука.

1. Предмет та завдання педагогіки як науки.
2. Основні педагогічні категорії.
3. Система педагогічних знань.
4. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Лекційне заняття 2. Розвиток і формування особистості.

1. Поняття “індивід”, “особистість”, “індивідуальність”. Структура особистості та її психологічні характеристики.

2. Сутність поняття “розвиток” та “формування” особистості. Теорії розвитку особистості”.

3. Вікові етапи розвитку особистості.

Лекційне заняття 3. Система освіти в Україні. Зміст освіти.

1. Поняття про систему освіти в Україні. Структура організації освіти в Україні.
2. Рівні та ступені вищої освіти.
3. Поняття про “зміст освіти”. Теорії формування та вимоги до змісту освіти.
4. Документи, в яких відображено зміст освіти.

Лекційне заняття 4. Процес навчання, його структура. Закономірності і принципи навчання.

1. Дидактика як розділ педагогіки. Категорії дидактики.
2. Види і функції навчання. Етапи навчання.
3. Закономірності пізнавального розвитку та етапи навчально-пізнавальної діяльності.
4. Закономірності та принципи навчання, їх взаємозв'язок.
Характеристика принципів навчання.

Лекційне заняття 5. Форми і методи навчання.

1. Поняття “форма навчання”. Характеристика основних форм навчання.
2. Методи навчання та їх класифікації.
3. Оптимальний вибір методів навчання.

Лекційне заняття 6. Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності.

1. Сутність та компоненти контролю успішності навчання. Функції контролю.
2. Принципи контролю.
3. Види та форми контролю.
4. Критерії оцінювання успішності навчання.

Змістовий модуль 2.

Лекційне заняття 7. Виховання як основа розвитку та формування особистості.

1. Процес виховання, його особливості, структурні елементи та рушійні сили.
2. Етапи процесу виховання.
3. Напрями виховання та шляхи їх реалізації.
4. Самовиховання та перевиховання.

Лекційне заняття 8. Принципи та методи виховання.

1. Закономірності та принципи виховання. Характеристика основних принципів виховання.
2. Методи виховання. Класифікація методів виховання.

Лекційне заняття 9. Управління освітою.

1. Органи управління освітою: їх структура та функції.
2. Принципи управління освітою.
3. Етапи та методи внутрішнього контролю.
4. Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Педагогіка як наука.	8	2	2			4	5	2				3
Тема 2. Методи педагогічних досліджень	8	2	2			4	6		2			4
Тема 3. Розвиток і формування особистості.	8	2	2			4	6	2				4
Тема 4. Система освіти в Україні.	8	2	2			4	4					4
Тема 5. Зміст освіти.	8	2	2			4	7		2			5
Тема 6. Процес навчання, його структура.	8	2	2			4	4					4
Тема 7. Закономірності і принципи навчання.	8	2	2			4	6	2				4
Тема 8. Форми навчання	8	2	2			4	5					5
Тема 9. Методи навчання.	8	2	2			4	7		2			5
Тема 10. Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності.	8	2	2			4	5					5
Разом за змістовим модулем 1	80	20	20			40	55	6	6			43

Тема 11. Виховання як основа розвитку та формування особистості.	8	2	2			4	5					5
Тема 12. Принципи та методи виховання.	8	2	2			4	7		2			5
Тема 13. Управління освітою.	8	2	2			4	7	2				5
Тема 14. Вища школа як педагогічна система	8	2	2			4	5					5
Тема 15. Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу.	8	2	2			4	5					5
Разом за змістовим модулем 2	40	10	10			20	29	2	2			25
Усього годин	120	30	30			60	84	8	8			68

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка як наука	2
2	Методи педагогічних досліджень	2
3	Розвиток і формування особистості.	2
4	Система освіти в Україні.	2

5	Зміст освіти.	2
6	Процес навчання, його структура.	2
7	Закономірності і принципи навчання.	2
8	Форми навчання.	2
9	Методи навчання	2
10	Контроль і оцінювання успішності навчально-пізнавальної діяльності.	2
11	Виховання як основа розвитку та формування особистості.	2
12	Принципи та методи виховання.	2
13	Управління освітою.	2
14	Вища школа як педагогічна система	2
15	Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу.	2
	Разом	30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Тестові завдання

1	До якої групи включені основні педагогічні категорії (поняття)?	
	1) середовище, спадковість, виховання	2) знання, вміння, навички
	3) виховання, освіта, навчання	4) школа, учитель, учні
	5) дозрівання, розвиток, виховання	6) навчальний заклад, студент, учень, педагог
2	В якій групі вказані галузі педагогіки, що складають систему педагогічних наук?	
	1) філософія, соціологія, педагогіка, психологія, анатомія, фізіологія	

	2) основи педагогіки, дидактика, теорія виховання, школознавство
	3) педагогічна психологія, педагогічна соціологія, театральна педагогіка, виправно-трудова педагогіка, військова педагогіка
	4) загальна педагогіка, вікова педагогіка, спеціальна педагогіка, методика викладання окремих дисциплін, історія педагогіки, порівняльна педагогіка
3	Виберіть положення, яке відповідає сучасним підходам до проблеми взаємозв'язку навчання і розвитку:
	1) навчання і є розвиток
	2) процеси розвитку не співпадають з процесами навчання, а йдуть слід за ними
	3) розвиток особистості проходить незалежно від навчання
4	Виберіть з переліку освітньо-кваліфікаційні рівні та розташуйте їх в порядку зростання:
	1) молодший спеціаліст
	2) бакалавр
	3) кваліфікований робітник
	4) спеціаліст
	5) магістр
	6) повна вища освіта
	7) базова вища освіта
	8) базова загальна середня освіта
5	До вищих закладів освіти четвертого рівня акредитації можна віднести:
	1) технікуми
	2) університети
	3) училища
	4) консерваторії
	5) коледжі
	6) колегіуми
	7) інститути
	8) гімназії
	9) академії
	10) ліцеї
6	В яких документах відображається зміст освіти?
	1) накази, рішення Вченої ради, методичні матеріали
	2) накази, навчальні програми і плани
	3) навчальні плани, навчальні програми, підручники
	4) періодичні видання, методичні посібники, конспекти лекцій
7	Як називається метод виміру й оцінювання знань, умінь та навичок студента за допомогою спеціально підготовлених стандартизованих завдань?
8	Виберіть положення, яке характеризує співвідношення понять “метод” та “прийом” навчання:
	1) метод навчання включає в себе прийоми як складові частини, структурні елементи
	2) це система елементів, об'єднаних певною логікою дидактичного завдання
	3) прийом і метод навчання - поняття тотожні, між ними не має різниці
	4) прийом навчання включає в себе методи як складові частини, структурні елементи

9	До групи наочних методів належать ...
	1) дедуктивний метод
	2) дискусія
	3) робота студентів з навчальною літературою
	4) демонстрування
	5) досліди
	6) виробничо-практичний метод
	7) ілюстрування
	8) евристична бесіда
	9) самостійне спостереження
	10) лабораторні роботи

10	Який з наведених видів контролю застосовується в процесі подання навчального матеріалу?	
	1) попередній	2) тематичний
	3) фронтальний	4) поточний
	5) періодичний	6) підсумковий

2. Предмет та завдання педагогіки як науки.

3. Індивідуальна форма навчання.

8. Методи навчання

Розповідь, бесіда, демонстрація, проблемний виклад, пояснення.

Навчання здійснюється з використанням комунікативно зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види педагогічної компетенції студентів.

9. Форми контролю

Співбесіда, усне опитування, тестування.

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і в кінці кожного модуля та семестру.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання індивідуального завдання студентами, проводяться поточне тестування.

У кінці вивчення кожного модуля проводяться модульні контрольні роботи. У кінці семестру проводиться залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол №6 з табл.1.

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс дисципліни

12. Рекомендована література

Основна

- 1.Абдулаева О.А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования.- 2-е изд. – М.: Просвещение, 1990. – С. 83 – 137.
- 2.Алексюк А.М., Аюрзагнай А.А., Підкасистий П.І. та ін. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання: Навч.посібник. – К.,1993
- 3.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія. - К.,1998. – 558 с.
- 4.Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: Модульне навчання: Навч. посібник / Київ, ун-т ім.Т.Шевченка. – К., 11993. – 220 с.
- 5.Баева Т.Е. и др. Применение статистических методов в педагогическом исследовании. – СПб, 2001. – 81 с.
- 6.Буркова Л.В. Педагогічні інновації та їх діагностична експертиза. Теоретичний аспект. – К.: Науковий світ, 1999.
- 7.Волкова Н.П. Педагогіка. Посібник. – К.: ВЦ “Академія”, 2001. – 576 с.
- 8.Галузинський В.М. Педагогіка: Методичні рекомендації.- К.:КДП.
- 9.Галузяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: навч.пос.- Вінниця,2001.
- 10.Гловка Д., Новиков Л. Сравнительная педагогика – инструмент сотрудничества между Востоком и Западом //Советская педагогика. - 1991. - № 6 . – С. 128 – 134.
- 11.Голуб Б.А. Основы общей дидактики. – М.: Владос, 1999.
- 12.Гончаренко С.І. Гуманізація освіти як першооснова розбудови освітньої системи України// Освіта. – 1994. – 30 листопада.
- 13.Гриценко Л.И. Личностно-социальное воспитание: теория и практика. – Волгоград, 2001. – 192 с.
- 14.Державна національна програма “Освіта.Україна ХХІ ст.”.- К.: Райдуга, 1994.
- 15.Дичківська І.М. Основи педагогічної інноватики: Навч. посібник. – Рівне, 2001. – 232 с.
- 16.Джуринский А.М. Новые технологии в системе образования во Франции // Советская педагогика. – 1991. - № 4 . – С. 132 - 136.
- 17.Дьяченко В.К. Новая дидактика. – М., 2001. – 496 с.
- 18.Зайцева І.В. Мотивація учіння студентів. – Ірпінь, 2000.

19. Закон України “Про загальну середню освіту”. Законодавство України про загальну середню освіту. Бюлетень законодавства і юридичної політики України. – К., 1999. - №9.- С. 31 – 54.
20. Закон України “Про освіту”.- К., 1992, 1996.
21. Зверева Н.М. Практическая дидактика для учителя: Учебн. пособие. – М., 2001. – 252 с.
22. Кічук Н.В. Формування творчої особистості вчителя. – К.: Либідь, 1991.
23. Колодій О.І. Шкільна творча педагогічна майстерня// Педагогіка толерантності. – 2001. -№2.-С. 46 – 50.
24. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения. – М.: Учпедгиз, 1955.
25. Концепція безперервної системи національного виховання. – К., 1994
26. Концепція виховання у національній системі освіти // Освіта України.- 1996.
27. Концепція національного виховання // Освіта.- 1994. – 26 жовтня
28. Концепція національного виховання // Освіта.- 1996.- 7 серпня
29. Концепція професійної освіти України . – К., 1991.
30. Концепція розвитку національної вищої (після середньої) освіти України // Радянська освіта.- 1990.- 23 лист.
31. Краевский В.В. Соотношение педагогической науки и педагогической практики. –М., 1997.
32. Красовицкий Ю.М. От педагогической науки к практике.-К., 1990.
33. Кухарев Н.В. На пути к педагогическому совершенству. – М.: Просвещение, 1990. – С. 6 – 15.
34. Лифинцева Н.И. Формирование профессионально-психологической культуры учителя. – М. – Курск, 2000. – 202 с.
35. Лузан П.Г. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів. – К., 1996.
36. Лузан П.Г. Активізація навчання студентів. – К., 2000.
37. Лузан П.Г., Дьомін А.І., Рябець В.І. Формування активності студентів у навчанні. – К.:Вища школа, 1998.
38. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі. – К., 2003.
39. Лутай В.С. Філософія сучасної освіти. – К., 1996.
40. Макаренко А.С. Твори: В 7-ми т. – К.: Рад. школа, 1953 – 1955. – Т.5.
41. Мельничук О.С. Історія педагогіки України: Навч. посібник. – Кіровоград, 2001. – 179 с.
42. Методичні рекомендації щодо організації та змісту навчально-виховного процесу в закладах освіти Київщини у 2000 – 2001 н.р. – Біла Церква – К., 2000. – 206 с.
43. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. – Вінниця “Універсум-Вінниця”, 1998.

44. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка: Навч. посібник.- Глухів, 2001. – 172 с.
45. Національна система освіти: Проект альтернативної концепції // Освіта. – 1992. – 23 листоп.
46. Образование: традиции и инновации в условиях социальных перемен.- М., 1997.
47. Оконь В. Введение в общую дидактику // Пер. с польського . – М.: Высш. Шк., 1990. – С. 324 – 359.
48. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.М.Любарська та ін. – К.: А.С.К., 2001.
49. Основы педагогического мастерства // Под ред. И.Я.Зязюна. – М.: Просвещение, 1991. – С. 210 – 238.
50. Педагогіка / В.М. Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 4-е вид. – Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2007. – 400 с.
51. Передовий педагогічний досвід: Теорія і методика / Під ред. Л.Л.Момот. – К.: Радянська школа, 1990.
52. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: Учебник в 2 кн. – М.: Гуманит. Изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн.1: Общие основы. Процесс обучения.
53. Положення про гімназію (проект) // Освіта. – 1991. – 28 черв.
54. Положення про ліцей (проект) // Освіта. – 1991.- 27 серпня.
55. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: Наказ Міністерства України від 2.06.1993 р.
56. Положення про професійний навчально-виховний заклад України // Освіта.- 1993.- 17 вересня.
57. Положення про ступеневу систему освіти в Україні: Наказ Міністерства України № 311 від 21.08.1993 р.
58. Реформа и развитие высшего образования: Программный документ. ЮНЕСКО, 1995.
59. Сарапулов В.А. Дидактика: теория и практика обучения: Уч. пособие. – Чита, 2000. – 287 с.
60. Судзики С. Реформа образования в Японии // Педагогика. – 1992. - № 3 – 4. – С. 89 – 96.
61. Сухомлинський В.О. Народження громадянина // Вибр. тв. в 5-ти т.- К.: Рад. шк., 1977. – Т. 3. – С. 382 – 423.
62. Сухомлинський В.О. Сто порад вчителю // поради 9, 11, 18, 20, 32 / // Вибр. тв. в 5 т. – Т.2. – К., 1976.
63. Сухомлинська В. Школа сучасної Франції: проблеми і перспективи // Радянська школа. – 1987. - №6. – С. 87.
64. Сухомлинський В.О. Як виховати справжню людину. – К.: Рад. Шк., 1975. – 174 с.
65. Сучасні технології навчання. Науково-методичний збірник / ХДУ - Під ред. В.І.Чигринова. – Х., 1993.

66. Третьяков П.И., Сенновский И.Б. Технология модульного обучения в школе. – М., 2001. – 349 с.
67. Ушинский К.Д. Твори: В 6-ти т. – К.: Радянська школа, 1952 – 1955. – Т. 2. – С. 403., Т.4. – С. 27.
68. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003
69. Фіцула М.М. Педагогіка. – К, 2000. – 542 с.
70. Харламов И.Ф. Педагогика. – Минск, 2000.
71. Харькин В.Н. Педагогическая импровизация: теория и методика – М.: Магистр, 1992. – 160 с.
72. Шевцов М.Г., Козлова О.Г., Хариамов Ю.І. Учителіві про педагогічну інноватику: Навчально-метод. посібник. – Суми, 2001. – 60 с.

Додаткова

1. Алмазова Н.И., Наклонов Д.Н. Социальная политика в области образования. – СПб.; 1999. – 16 с.
2. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна – США). – К., 2001. – 216 с.
3. Белухин Д.П. Учитель – от любви к ненависти (Техника профессионального поведения). – М.: Народное образование, 1999.
4. Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. – К, 1996. – 129 с.
5. Бондар В.І. Модульно-рейтингова технологія вивчення навчальної дисципліни (на матеріалі дидактики). – К., 1999.
6. Бызова В.М. Введение в этнопедагогику: Учебно-методическое пособие. – Сыктывкар, 2000. – 46 с.
7. Вихрущ В.О. Дидактична думка в Україні (друга половина ХІХ – поч. ХХ ст.): проблеми розвитку теорії. – Тернопіль, 2000. – 433 с.
8. Вульфів Б.З., Иванов В.Д. Основы педагогики: Учебное пособие.-М, 1999. – 616 с.
9. Дистервег А. Избранные педагогические сочинения. – М.: Учпедгиз, 1956.
10. Дмитренко Т.А. Обучение как процесс управления (Дидактические основы: конспект лекций. – Х., 1993.
11. Дроб'язко П. Українська національна школа: витоки і сучасність. – К., 1997. – 181 с.
12. Энциклопедия современного учителя. – М., 2000. – 332 с.
13. Зязюн І., Саган Г. Краса педагогічної дії. – К., 1997.
14. Колб О.Г. Примірне положення про студентське самоврядування у вищому навчальному закладі України: Метод. рекомендації. – Луцьк, 2001. – 20 с.
15. Киричков Ю.В. Неперервна ступенева освіта. Управління. Оцінювання знань. – К.: Генеза, 2001. – 176 с.

16. Козловська І. Концептуальні підходи до дидактичної інтеграції у професійно-технічній школі // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1998. - №1. – С. 55 - 60.
17. Колтаков К.Г., Москвичев И.И. Педагогика, психология, предметные методики в подготовке учителя. – Бийск: НИЦ БПГУ, 2001.-280 с.
18. Концепція професійної освіти України. – К., 1991.
19. Коробов Є.Т., Распопов І.В. Навчальна інформація: шляхи та прийоми поліпшення її розуміння: Навч. посібн. – Д., 2001. – 60 с.
20. Кравець В.І. Історія української школи і педагогіки. Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. – Тернопіль, 1994.
21. Лазарєв М.О. Основи педагогічної творчості: Навчальний посібник. – Суми: Мрія – 1, ЛТД, 1995. – 212 с.
22. Лихачев Б.Т. Педагогика. Курс лекцій. – М.: Юрайт, 2000.
23. Олійник В.В. Організаційно-педагогічні основи дистанційної освіти і навчання. – К., 2001. – 36 с.
24. Олійник М.М., Романенко Ю.А. Тест як інструмент кількісної діагностики рівня знань в сучасних технологіях навчання: Навч. посібник. – Донецьк, 2001. – 83 с.
25. Освіта України за роки незалежності: стан, факти, події–К., 2001. – 159 с.
26. Падалка О.С., Нісімчук А.С., Смолюк І.О., Шпак Т.О. Педагогічні технології. – К., 1995.
27. Панкова Н.В. Управление организационными инновациями в высшем учебном заведении. – СПб, 2001. – 28 с.
28. Положення про авторську школу// Педагогіка толерантності. – 2001. -№1. –С.52-53.
29. Положення про майстер-клас// Педагогіка толерантності. – 2001. -№2. –С. 50 – 51.
30. Профессиональная культура учителя / Под ред. В.А.Сластенина. – М., 1993.
31. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии. – М., 1998. – 256 с.
32. Селевко Г. Технологія програмованого навчання // Завуч. – 2001. -№ 13. – С. 6 – 7.
33. Сірополко Степан. Історія освіти в Україні. –К., 2001.-912 с.
34. Соколова Л.Б. Формирование культуры педагогической деятельности будущего учителя. – Оренбург, 2000. – 300 с.
35. Соціологія: Короткий соціологічний словник/ Під ред. В.І.Воловича. – К., 1998.
36. Чошанов М.А. К вопросу о проблемно-модульном обучении // Среднее специальное образование. – 1991. - № 7. – С. 10.
37. Чошанов М.А. Проблемно-модульное проектирование содержания обучения // Среднее специальное образование, 1991. - № 8. – С. 13 .

38. Шевцов М.Г., Козлова О.Г., Хариамов Ю.І. Учителіві про педагогічну інноватику: Навчально-метод. посібник. – Суми, 2001. – 60 с.

39. Юцявичене П.А. Модульное обучение. – Вильнюс, 1989.

40. Юцявичене П.А. Принципы модульного обучения // Советская педагогика. – 1990. - № 1. – С. 52.

41. Юцявичене П.А. Создание модульных программ // Советская педагогика. – 1990. - № 2. – С. 55.

13. Інформаційні ресурси

Депозитарій гуманітарно-педагогічного факультету.